

« zurück blättern vor »

BUCHHALTER subst. m., ab 1793; auch *buchhalter*; ‘jmd., der Rechnungs- und Geschäftsbücher führt’ – ‘osoba zajmująca się prowadzeniem ksiąg rachunkowych i handlowych, księgowy’: (1792–1794) 1961 Taj.Kor. 150 ◦ 1805 GKr 939, Nowo *Przy tem mianował J.C.K. Mość (...), dotychczasowego nadwornego buchhaltera Włoskiey buchhalteryi.* ◦ (1826–1837) 1963 Magier 245 *Żona buchhaltera u Teppera, Zygelbartowa, kiedy tutejsze praczki nie potrafiły jej dogodzić, posyłała bieliznę do prania za granicę.* ◦ (1832) 1833 D₃Przegląd 45-6, SJAM *I daj mi pióra wszystkich buchhalterów [buchalterów] / Bym mógł wymienić owych półkowników.* ◦ (1833) 1960 Januszewski 427 *mniemanie, [..] rozumie się o nauczycielach, bo buchalter w całym Imperium jest niczym.* ◦ 1891 Syg.Wysadz. 90, DOR *Prowadził rachunki z całą pedanterią buchhaltera i kaligrafa.* ◦ (†1902) 1950–1953 Dygas.Now.V 78, DOR *Do prowadzenia znacznego interesu poszukuje się inteligentnego i uzdolnionego buchhaltera.* – L, SWIL, SW, LSP, DOR. ◦ **Var:** *buchalter* subst. m., (1792–1794) 1961 Taj.Kor. 150 – SWIL, SW, LSP, DOR; *buchhalter* subst. m., 1805 GKr 939, Nowo – L (zan.), SW. ◦ **Etym:** nhd. *Buchhalter* subst. m., ‘jmd., der Rechnungsbücher führt’, GRI. ◦ **Konk:** *księgowoda* subst. f., zuerst geb. Sw; *księgowy* subst. m., bel. seit 1950, DOR, zuerst geb. DOR. ↑*rachmistrz*. ◦ **Der:** *buchalteria* subst. f., ‘Buchhaltung’, 1803 KLit 71 1, Nowo; *buchalteria* subst. f., ‘Buchhaltung’, 1805 GKr 301, Nowo, zuerst geb. SWIL; *buchhalteria* subst. f., ‘Buchhaltung’, 1805 GKr 119, Nowo, zuerst geb. Sw; *vicebuchhalter* subst. m., ‘stellvertretender Buchhalter’, [hapax] 1812 GLw 191, Nowo; *podbuchhalter* subst. m., ‘Unterbuchhalter’, [hapax] 1830 GWar 325, Nowo; *buchalterować* v. imp., ‘als Buchhalter tätig sein’, [hapax] 1844 Bog.Wiz. 218, WIECZ; *buchalterski* adj., zuerst geb. SWIL; *buchalteryjny* adj., [hapax] vor 1900 Sw, zuerst geb. Sw; *buchalterka* subst. f., ‘Buchhalterin’, (1934) 1948 Goj.Ziemia 180, DOR, zuerst geb. Sw; *buchalterowa* subst. f., ‘Frau des Buchhalters’, zuerst geb. Sw; *buchalterstwo* subst. n., ‘Stellung des Buchhalters’, zuerst geb. Sw. ♦ Bereits LINDE bucht das Wort (s.o.), jedoch ohne Belege und mit Verweis auf *pisarz*. Nach 1945 wird es allmählich durch die offiziell eingeführte Lehnübersetzung *księgowy* (zu *księga* ‘Buch’, mit Suffix anstelle des zweiten Gliedes) verdrängt.

« zurück blättern vor »